

Hry s umením 2023 – Architektúra ukazovateľ kultúry

22. 5. 2023 11:40 - pred 3 dňami

[DENNÍK RELAX - Hry s umením 2023 – Architektúra ukazovateľ kultúry \(dennikrelax.sk\)](https://dennikrelax.sk)

Kurátori výstavy: Tadeáš Goryczka, Anna Ondrušeková, Lucia Marušicová

Miesto konania: Elektráreň Tatranskej galérie v Poprade, Hviezdoslavova 12, Poprad

Vernisáž výstavy: 26. máj 2023 o 17.00

Termín výstavy: 26. máj 2023 – 3. september 2023

Tatranská galéria v Poprade organizuje jeden z ďalších ročníkov Hier s umením 2023, kde chceme prostredníctvom rôznych umeleckých aktivít priblížiť mládeži, ale aj širokej verejnosti tému architektúry. Názov projektu Architektúra – ukazovateľ kultúry odkazuje na významné postavenie architektúry v dejinách ľudskej civilizácie a vypovedá o materiálnej i ideovej stránke života svojej doby. Architektúra je prevažne kolektívnym výtvarom, no chceme predstaviť konkrétne významné svetové osobnosti architektúry, ktoré sa podieľali na návrhoch a následne i realizácii mnohých kultúrnych stavieb. Zároveň poukážeme na dôležitosť záchranu významných budov – kultúrnych pamiatok na Slovensku. Architektúru budeme prezentovať na výstave (Arata Isozaki – architekt múzeí, knižníc, kongresových a výstavných centier v spolupráci s Kabinetom architektúry Ostrava), dizajn v podobe rozsiahlej výstavy kníh k tejto tematike, ale aj premietanie filmov o významných svetových architektoch a slovenských osobnostiach (Ladislav Hudec, Daniel Libeskind...). K uvedeným témam budeme realizovať prednášky (Rastislav Udžan), besedy k filmom (Ladislav Kaboš...).

Výstavu jedného z najvýznamnejších svetových architektov, laureáta Pritzkerovej ceny (za rok 2019) Arata Isozakiho, uvádza Tatranská galéria v Poprade vďaka spolupráci s Kabinetom architektúry v Ostrave a s podporou Múzea japonského umenia a technológie Manggha Krakov. Japonský umelec Arata Isozaki (1931 – 2022) vyrastal v meste blízko epicentra výbuchu atómovej bomby zhodenej na Hirošimu. „Moja prvá skúsenosť s architektúrou bola jej absencia a začal som premýšľať o tom, ako by ľudia mohli prestavať svoje domovy a mestá.“ Isozaki predbehol svoju dobu s víziou jednotného sveta a uľahčil dialóg medzi Východom a Západom. Vo svojej prvej zámorskej zákazke, návrhu pre Múzeum súčasného umenia v Los Angeles (1981 – 1986, Kalifornia, USA), sa ukázal ako vedúca osobnosť medzinárodnej architektúry 80. rokov. Dokončil viac ako sto architektonických projektov, napr. Team Disney Building (Florida, USA), Kultúrne centrum Shenzhen v Číne, Ústrednú akadémiu výtvarných umení a Múzeum umenia (Peking, Čína) či Katarské národné kongresové centrum (Dauha, Katar). Okrem ikonických budov sa šesť desaťročí jeho tvorby odráža aj vo filozofii, výtvarnom umení, dizajne, hudbe, filme a hrách.

Súčasťou projektu Hry s umením 2023 – Architektúra ukazovateľ kultúry je aj interaktívna výstava Veže do neba pre rodičov s deťmi o najvýznamnejších stavbách v histórii ľudstva v spolupráci s BIBIANO, medzinárodným domom umenia v Bratislave. Návštevu výstavy môžu deti získať množstvo vedomostí z histórie a techniky stavby veží a výškových budov. Vďaka rôznym druhom stavebníc si môžu postaviť niekoľko typov veží alebo si navrhnuť aj vlastnú. Výstava poukazuje aj na nebezpečenstvo pretekov o najvyššiu stavbu, ktoré v súčasnom svete prebiehajú. Zámerom je teda oboznámiť deti s úžasnými vynálezmi a stavbami človeka, ale súčasne ich pripraviť na to, že treba mať na pamäti, aby táto snaha nebola prospešná len ľuďom, ale musí byť ohľaduplná aj k prírode a chrániť našu Zem. Autorkou námety, scenára a výtvarno-priestorového riešenia je Lucia Marušicová.

Posledná z výstav v rámci tohtoročných Hier s umením má názov Obed na vrchole mrakodrapu podľa pomenovania fotografie Charlesa Clyda Ebbetsa z roku 1932, ktorej je výstava venovaná. Fotografia zachytáva jedenástich mužov obedujúcich na tráme rozostavaného mrakodrapu asi 240 metrov nad zemou v New Yorku. Jedným z mužov bol aj slávny Slováč Gusti Popovič z Vyšného Slavkova, starý otec známych umelcov Vladimíra a Ivana Popoviča. Povoláním bol pôvodne drevorubač a tesár, keď v Amerike zarobil dostatok peňazí, vrátil sa do svojej rodnej dediny a za zarobené prostriedky kúpil lesy a polia. Autorstvo fotografie rozostavaného Rockefellerovho centra sa pripisuje Charlesovi Clydovi Ebbetsovi. Jeho úlohou bolo vytvoriť fotografie, ktoré by pomohli zvýšiť povedomie o stavbe aj samotný prenájom centra v ekonomicky náročnom období. Slávna fotografia zachytáva obyčajných mužov v neobyčajnej situácii a pre dané obdobie sa stala ikonickou.